

วารสารพัฒนาชุมชน
Journal of Community Development

ปีที่ 7 ฉบับที่ 7 มกราคม - ธันวาคม 2558
Vol.7 No.7 January - December 2015

คำนิยาม
12ประการ
เติมความสุขให้กับชุมชน...

& added smile
happiness

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

BACHELOR OF ARTS PROGRAM IN COMMUNITY DEVELOPMENT

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทบรรณาธิการ

บทความวิชาการ :

- คำนิยม 12 ประการ กับการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 1
- ให้กับเด็กและเยาวชนไทย
- ปลุกความตื่นใจคน ด้วยคำนิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 7
- คำนิยม 12 ประการ : มิติการสร้างความเป็นพลเมืองในสังคมยุคใหม่ 17
- มีสติรู้ตัว รู้จัก รู้ทำ : สร้างพลังเพื่อการพัฒนา 25
- คำนิยมแห่งความพอเพียง กับการพัฒนา “คน” เพื่ออนาคตสังคมไทย 33
- จริยธรรมในการวิจัยและการพัฒนาชุมชน 43

บทความทั่วไป :

- แนวทางการพัฒนาตนเองตามแนวคิดระบบบุญนิยม 53
- กรณีศึกษาโรงเรียนสัมมนาสิกขาปฐมอโศก ชุมชนปฐมอโศก
- ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม

สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย. แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ. สำนักงานคณะกรรมการการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย. ศตวรรษที่ 21 สถานการณ์โลกมีความ
แตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 ระบบการศึกษา ต้องมีการพัฒนาเพื่อให้
สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.OlFor.th/Home/Contents/417>. เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2558.

ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่เด็กไทยควรมีเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
ที่เกิดขึ้นทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปแล้วอย่าง
มหาศาล รวมทั้งการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและการสื่อสาร
พร้อมทั้งการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัล (DIGITAL LIFE). (ออนไลน์). สืบค้นจาก
http://www.schoolguide.in.th/index.php?option=com_school&view=contentdetail&id=18&Itemid=56. เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2558.

การทำไลน์ สติกเกอร์ คำนิยม 12 ประการ. (ออนไลน์). สืบค้นจาก
<http://www.sti.or.th/12cvlinesticker/>. เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2558.

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช.
(ออนไลน์). สืบค้นจาก<http://www.thairath.co.th/content/475945>.

เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2558.

เพลงหน้าที่ของเด็ก 10 อย่าง. (ออนไลน์). สืบค้นจาก<http://www.m-culture.go.th/surveillance/index.php/2013-08-02-17-09-28>. เข้าถึง
เมื่อ 10 มกราคม 2558.

ปลูกความดีในใจคน ด้วยค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

เดโช แชนน้ำแก้ว¹

“หนึ่ง รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สอง ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนได้
สาม กตัญญู พ่อแม่ สุดหัวใจ
สี่ มุ่งดี เล่าเรียน เพียรวิชา
ห้า รักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ
หก ไม่ขาด ศีลธรรม ศาสนา
เจ็ด เรียนรู้ อริปไตย ของประชา
แปด รักษา วินัย กฎหมายไทย
เก้า ปฏิบัติ ตามพระ ราชดำรัส
สิบ ไม่ขาด พอเพียง เสียสละได้
สิบเอ็ด ต้อง เข้มแข็ง ทั้งกายใจ
สิบสอง ไซ้ร์ คิดอะไร ให้ส่วนรวม”²

ทุกวันนี้ ถ้าใครไม่เคยได้ยิน หรือไม่รู้จักคำว่า “ค่านิยมหลัก 12 ประการ” คงถือ
ไปมากมาย เพราะไม่ว่าจะไปที่ไหนๆ ก็จะได้ยินได้ฟัง จนหลายๆ คน ทองจี้ได้เป็นอย่างดี
ดี แต่จะมีสักกี่คนที่ทำได้ และนำไปปฏิบัติ ไม่เพียงแต่ท่องไปแบบนกแก้วนกขุนทอง
เท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้สามารถเข้าใจมากขึ้น จะขอขยายความ และเล่าให้ฟัง

“หนึ่ง รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” คือ ทุกคนที่มีความจงรักภักดีต่อ
สถาบันหลักที่สำคัญ คือ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่หลอมรวมจิตใจ
ของคนไทยให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทุกคนในฐานะคนไทย จึงต้องถือเป็นหน้าที่
ในการช่วยสอดส่องป้องกันภัยต่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

¹ อาจารย์สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

² ไอเคเนชั่น. ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ. สืบค้นจาก
<https://www.oknation.net/blog/jommand26/2014/12/01/entry-3>. (10 มีนาคม 2558)

เช่น ขจัดข้าวร้าย สลายข้าวลือ ที่ทำลายความศรัทธาต่อทั้ง 3 สถาบัน แสดงความเคารพ ทั้งกายกรรม วจีกรรม และมีโนกรรม ร่วมกันปฏิบัติความดีตามหลักศาสนา และปฏิบัติ ตามตามรอยพระยุคลบาท ดังพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ความว่า.....

“..... ให้เอื้อเพื่อคนในชาติเดียวกัน ไม่ประทุษร้ายกัน ประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี เต็มใจยอมเสียสละแก่ชาติ ไม่ยอมให้ใคร มาทำลาย ไม่ยอมให้ใครมาแย่งเงินที่ตั้งชาติ ไครมารุกรานดินแดนของเรา เราเราต้องต้านทานจนสุดกำลัง ถึงแม้ต้องเสียเลือดเสียเนื้อหรือ เสียชีวิตก็ต้องยอมเสีย เพื่อสงวนชาติไว้เป็นมรดกแก่ลูกหลานของเรา สืบไปจงได้”³

“สอง ข้อสุดท้าย เสียสละ อดทนได้” คือ การส่งเสริมปลูกฝังให้คนไทยมีความรู้สึกว่าคุณค่าของชีวิตเป็นสิ่งที่มีค่ามากภูมิใจ การรู้จักเสียสละให้ผู้อื่น โดยไม่หวังสิ่งของๆ ตอบแทน รู้จักแบ่งปันผู้อื่น รู้จักอดทนอดกลั้น ต่อการทำงาน และต่อสิ่งที่ไม่ชอบในชีวิตประจำวัน ถ้าคนไทยมีความอดทนก็จะทำให้ชีวิตมีความสุขมากยิ่งขึ้น ดังที่ท่านหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน กล่าวไว้ว่า.....

“..... ชาติไทยของเราจะมีความมั่นคงยาวนานนั้นคงมาจากความรัก ชาติ ความสามัคคีของพี่น้องชาวไทยเรา ความเสียสละนี้ละ จะหนุน ชาติของเราได้ อันนี้เป็นสำคัญมากนะ ให้จำให้ติดทุกคน แล้วจำอย่างฝังใจด้วยนะ.....”⁴

³ กนกพร กระบวนศรี และคณะ, หน้าที่พลเมือง 6, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2551), หน้า 22.

⁴ วิชชุตา จินดา, ลึกซึ้งมา นิยม และสุรภา เพิ่มพูน, หน้าที่พลเมือง 3-4, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2551), หน้า 31.

“สาม กตัญญู พ่อแม่ สุดหัวใจ” คือ ในโลกใบนี้ไม่มีใครเข้าใจเรามากที่สุดเท่าที่แม่ และพ่อ คนที่รักเรามากที่สุด คือ แม่และพ่อ แฟนข้างกายบอกรักเรทุกวัน แต่คำบอกเล่าเหล่านั้นล้วนคือพูด ยังไม่เท่ากับคำบอกรักของแม่และพ่อ ดังพระบรมราโชวาท พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกวันกตัญญูยุคทศวรรษที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2526 ความว่า.....

“..... ความกตัญญูทศวรรษที่ คือ สภาพจิตที่รับรู้ความดี และ ยินดีที่จะกระทำความดี โดยศรัทธามั่นใจ คนมีความกตัญญูจึงไม่ลบ ล้างทำลายความดี และไม่ลบหลู่ผู้ที่ทำความดีมาก่อน หากเพียร พยายามรักษาความดีที่พึงบ่งไว้ให้เป็นพื้นฐานในความประพฤติปฏิบัติ ทุกอย่างของตนเอง เมื่อเต็มใจและจงใจกระทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความดีตั้งนี้ ก็ย่อมมีแต่ความเจริญมั่นคง และรุ่งเรืองก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้น.....”⁵

“สี่ มุ่งไม่ เล่าเรียน เพียรวิชา” คือ การที่คนเราจะจะมีชีวิตที่ดีงาม เราจะต้องศึกษาฝึกฝนพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้นไป เมื่อเราฝึกฝนพัฒนา มีการศึกษา ก็ทำให้การดำเนิน ชีวิตของเราดีขึ้น เพราะการดำเนินชีวิตที่ดี จึงเป็นการดำเนินชีวิตพร้อมไปกับการเรียนรู้ เมื่อกู้ ก็ยังมีชีวิตที่ดี การดำเนินชีวิตที่ดี จึงเป็นการดำเนินชีวิตพร้อมไปกับการเรียนรู การศึกษาได้หาความรู้ใหม่อยู่เสมอ เป็นสิ่งจำเป็น การได้วิชา การศึกษา ขวนขวาย แสวงหาความรู้” เท่านั้น เป็นหนทางที่จะนำไปสู่การเป็นผู้ที่มีความรู้ ที่จะเป็นดั่งเสมือน แสงสว่างที่จะนำส่องทางแห่งความสุใส ดังพระบรมราโชวาท เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2517 ความว่า.....

⁵ กนกพร กระบวนศรี และคณะ, อ่างแล้ว, หน้า 24.

“..... เด็กควรชวนชาวทิวเขา พร้อมทั้งฝึกอบรบความเป็นระเบียบ รู้เหตุรู้ผลให้แก่ตัว เพราะวิชาและความระเบียบนั้นจะช่วยให้คิดถูก ทำถูก พุดถูก จะทำให้เป็นคนมีสุขภาพที่อย่างเต็มเปี่ยมในวันข้างหน้า”⁶

“ห้า รักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ” คือ ชาวไทยมีประวัติความเป็นมายาวนาน มีการสั่งสม และถ่ายทอดองค์ความรู้ มีการรักษาซึ่งวัฒนธรรมประเทศไทยอันเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติ แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต เราพัฒนาธรรมประเพณีอันดีงามมาถ่ายทอดให้ระดับโลก. เพราะบุรุษกษัตริย์ของไทยแต่โบราณรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ ซึ่งเรื่องทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตของผู้คน เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์เรียนรู้ ดังตัวอย่างคิลลาจริลโซทัยหลักที่ 1 หรือคิลลาจริลพ็อซุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งจารึกไว้ว่า.....

“..... เมื่อชั่วพ็อซุนรามคำแหง เมืองโซทัยมีดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบอจากอบในไพร่ ดูทางเพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้าง ค้า ใครจักใคร่ค้าม้า ค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองคำ ค้า.....”⁷

“หก ไม่ขาด ศีลธรรม ศาสนา” คือ ศีลธรรม และศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนไทยได้ถือปฏิบัติ ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ คือ พระพุทธศาสนาสอนให้รู้จักแสดงความเคารพด้วยการกราบ การไหว้ และมีวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ก่อให้การเข้าร่วมพิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ดังนั้นจึงต้องช่วยกันดูแลรักษาโบราณสถาน

⁶ อ่างแก้ว, หน้า 25.

⁷ นรงค์ พ่วงพิต และวชิรชัย มูลคิลป์, ประวัติศาสตร์, (กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์), 2551, หน้า 41.

โบราณวัตถุ ศาสนสถานให้มีความสวยงาม สะอาด และยึดมั่นในการปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนเอามั่นถือ ดังที่ท่าน สมเด็จพระพุทธฉายาจารย์ (โต พรหมรังสี) ได้กล่าวไว้ว่า

“..... มีคนที่ฝึกดีแล้วนั้นแหละ คือ ได้ที่ที่ทำได้ยาก นั่นก็คือ คนเราเมื่อรู้จักระมัดระวัง หรือปิดกั้นไม่ให้สิ่งไม่ดีสิ่งชั่วร้ายเข้ามาในตัวของเรามากเกินไป รู้จักบังคับควบคุมตนเองให้เป็นคนมีศีลธรรม ไม่เบียดเบียนคนอื่น ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ในสังคม และรู้จักฝึกหัดปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าในคุณงามความดีอยู่เสมอ เมื่อสามารถฝึกหัดอบรมตน หรือพัฒนาตนได้อย่างสม่ำเสมอ นี้ย่อมทำให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และสามารถที่จะคิดตัดสินใจ และปฏิบัติงานด้วยตนเองได้ นั่นก็แสดงว่าคนเราสามารถพึ่งตนเองได้”⁸

“เจ็ด เรียนรู้ อธิปไตย ของประชา” คือ การเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามแนวทางที่ การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบระเบียบ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน ไม่ขัดแย้งกัน เพราะมีการเรียนรู้ถึงข้อแตกต่าง กติกา กฎระเบียบ สำหรับเป็นแนวทางให้เกิดการฝึกฝนตนไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ดังที่ท่าน พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ได้กล่าวไว้ว่า

“..... รู้หลักอธิปไตย คือ รู้หลักความเป็นใหญ่ที่เรียกว่า อธิปไตย 3 ประการ คือ อัตตอธิปไตย ถือตนเป็นใหญ่ คือ ถือเอาตนเอง ฐานะ ศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ ของตนเป็นใหญ่ ฝ่ายที่เป็นบุคคลในด้านนี้ คือ การเว้นจากการทำความชั่ว มุ่งทำความดีด้วยการเคารพตนเอง โลกอธิปไตย ถือโลกเป็นใหญ่ คือ ถือความนิยมของชาวโลกเป็น

⁸ นภดล ขวัญชนะภักดี, พระครูโสภณพุทธศาสตร์ และพระมหารุ่งเรือง มุक्ति, พระพุทธศาสนา, (กรุงเทพฯ:พิมพ์ จำกัด), 2553, หน้า 24.

ใหญ่ ھرวันไหว้ไปตามเสี้ยนหินทา สรรเสริญ ฝ่ายที่เป็นกุศล ได้แก่ เว้นจากการทำชั่ว มุ่งการทำความดีด้วยการเคารพเสี้ยนของชนหมู่มาก และธรรมาธิปไตย อธิธรรมเป็นใหญ่ คือ ถือหลักการศึกษาจริง ความถูกต้อง ความดีงาม เหตุผลเป็นใหญ่ กระทำการศึกษาไปถึงสิ่งที่ได้ศึกษา ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

“แปด รักษา วินัย กฎหมายไทย” คือ ทุกคนต้องปฏิบัติตามเป็นผู้มีรรยาไทย ปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง เคารพผู้อื่นเช่นเดียวกับเคารพตนเอง ให้เกียรติยกย่อง โดยไ้จากาที่สุภาพ ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน ดังพระราชดำรัสพระราชทานแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2524 ความว่า.....

“..... คนที่มีระเบียบวินัยนั้น เป็นผู้ที่เข้มแข็ง เป็นผู้ที่หวังดีต่อตัวเอง เป็นผู้ที่มีความสำเร็จในอนาคต อันนี้เป็นระเบียบอย่างหนึ่ง เป็นวินัยอย่างหนึ่ง คือ ถ้าคนใดมีระเบียบวินัยในร่างกาย คือหมายถึง การปฏิบัติของตัวในกิจกรรมรยาท ทำให้ไม่มีอุปสรรคต่ออารมณ์ความรู้สึก จะหาความรู้ก็ได้ หาอะไรก็มีความสำเร็ว อันนี้เป็นระเบียบวินัย ชนิดหนึ่ง ระเบียบวินัยอีกชนิดที่กล่าวเมื่อตะกี้ ก็คือระเบียบในใจ ในใจนั้นก็คือ การกระทำอะไร เราต้องคิด เมื่อมีระเบียบในความคิด คือ มีเหตุผล สิ่งที่ดีก็คิดก็คิดออก สมมุติว่าเราคิดเรื่องหนึ่ง แล้วก็ไปคิดอีกเรื่องหนึ่งที่ไม่เกี่ยวข้อง แล้วไปคิดถึงเรื่องที่สอง เรื่องที่สี่ เรื่องที่สามสี่ เรื่องนี้ก็ไม่มีความสัมพันธ์ เพราะว่ามันพุ่งชนกัน ฉะนั้นต้องมี

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 107.

ระเบียบในความคิด ที่เรียกว่า ระเบียบในใจ หรือวินัยในความคิด

“เก้า ปฏิบัติ ตามพระ ราชาดำรัส” การนำหลักการทรงงานของในหลวงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นำหลักการที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ปฏิบัติแล้วส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเอง เกิดความรู้ และจะประสบความสำเร็จในงานที่ทำ ดังพระราชดำรัส เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2541 ความว่า.....

“.... พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง.....”¹¹

“สิบ ไม่ขาด พอเพียง เลี้ยงชีพได้” การรู้จักดำรงตนอยู่ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้ในยามที่จำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม และเมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี ดังพระราชดำรัส เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540 ความว่า.....

“.... ความจริงเคยพูดเสมอในที่ประชุมอย่างนี้ว่า การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่า อุ่มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง อันนี้ก็คือบอกว่า ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่า ทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะด้อยค่าได้เอง อย่างนั้นมันมากเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้าน หรือในอำเภอ จะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บาง

¹⁰ รัชชดา จินดา, ลักษณ์า นิยม และสุภาภา เพิ่มพูน, อ้างแล้ว, หน้า 41.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 46.

สิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่
ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่านนักเศรษฐกิจ
ต่างๆ ก็บอกว่าล้ำสมัย คนอื่นเขาต้องมีการเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการ
แลกเปลี่ยน เรียกว่าเป็น เศรษฐกิจการค้าไม่ใช่เศรษฐกิจพอเพียง เลย
รู้สึกว่ามีพรหุทธา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าผลิตให้พอเพียง
ได้.....¹²

“สิบอึด ต้อง เข้มแข็ง ทั้งกายใจ” คือ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ
ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละเอียดอ่อนตามหลักของ
ศาสนา ดังที่ท่านปัญญาชนนักกวี ได้กล่าวไว้.....

“..... ขึ้นชื่อว่า คน ย่อมกลัวตายด้วยกันตั้งแต่เมื่อถึงคราว
จะตาย คนบางพวกกลับไม่หวาดทหวั่น คนพวกนี้ คือ ผู้ที่ฝึกสมาธิอย่าง
ซ้ำของ ตัดสินใจลึกลับเพื่อฆ่าเพื่อฆ่าเพื่อเข้าถึงนิพพานมาตั้งแต่
ต้น ดังนั้นจึงมีความเชื่อมั่นอย่างแน่นหนาว่า แม้ถึงตาย บุญที่ทำไว้ดี
แล้ว ย่อมทำให้เกิดในที่ดี จึงไม่เสียดายชีวิตเลย.....”¹³

“สิบสอง ไช้ร่ คิดอะไร ให้ส่วนรวม” คือ การตระหนักรู้ว่าเราอยู่ร่วมกันใน
สังคมเดียวกัน ทุกคนต้องรับผิดชอบสังคมร่วมกัน พึ่งรักษาผลประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
ก่อน เพื่อสังคมที่เราอยู่ จะได้มีแต่ความสุขสงบสุข และเจริญก้าวหน้า ดังพระบรมราโชวาท
พระราชทาน ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2514 ความว่า.....

¹² เรืองเดียวกัน, หน้า 48.

¹³ นกตล ชัยชนะภักดิ์, พระครูโรจนพุทธิศาสตร์ และพระมหาพวงเรื่อง มุตรี, อ่าง
แล้ว, หน้า 163.

“.... ใครต่อใครบอกว่า ขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันเป็นที่จริง
เมื่อจรรยาคุณด้วยซ้ำว่าใครต่อใครมา ก็บอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
อย่าจมาเกินใจไว้ ให้ๆ อยู่เรื่อยแล้วส่วนตัวจะได้อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เพื่อ
ส่วนรวมนั้น มิได้ให้ส่วนรวมเพียงอย่างเดียว เป็นการให้เพื่อตัวเองส่วนมากที่จะมี
ส่วนรวมที่จะอาศัยได้.....”¹⁴

ทั้งหมดนี้ คือ ค่านิยมหลักของคนในชาติที่คนไทยทุกคนยึดเป็นแนวทางใน
การครองตน และดำเนินชีวิตเพื่อสร้างเกราะ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง และครอบครัว
นั้นเพียงความสุขความร่มเย็นเป็นปีกแผ่นของบ้านเมือง เหล่านี้ล้วนยังต้องเผยแพร่ให้ขึ้น
ใจ ไปให้ใจ และหากวันใดคนไทยเข้มแข็ง ชาติเราก็จะเข้มแข็งด้วยเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร กระบวนศรี และคณะ. หน้าที่พลเมือง 6, กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2551.
- กรมพล ท่องธรรมชาติ, ดำรงค์ ฐานดี และดำรง ธรรมารักษ์. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.4-ม.6. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2551.
- ณรงค์ พ่วงพิศ และวุฒิชัย มูลศิลป์. ประวัติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2551
- นภคล ขวัญชนะภักดี, พระครูโสภณพุทธศาสตร์ และพระมหารุ่งเรือง มุศิริ. พระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : กรทอการพิมพ์ จำกัด, 2553.
- นิก ทองมีเพชร และสุธี พรรณนาผลากุล. ภูมิศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2551.
- วิชชุดา จินดา, ลักษณ์า นิยม และสุรภา เทียมพูน. หน้าที่พลเมือง 3-4. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2551.
- สุพรรณณี ชะโลธร และเกษมวัฒน์ เปรมกมล. ประวัติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2551.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

- โอเคเนชั่น. ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ. สืบค้นจาก <http://www.oknation.net/blog/jommand26/2014/12/01/entry-3>. (10 กรกฎาคม 2558)